

Mitt barndomshem var fattigt. Far var ju endast "Husare", o hemmets inredning var enklast möjliga. Golvet var i stugan av träda, i köket av Lera, stugggolvet var bestiött med sand, vid Högtiderna med sne. Väggarna voro vitkalkade. De som hade bälte på använde till Högtiderna en blandning av gull- och silver som man stöck över mid. Jag var bara barnet då men minnes på väl när vi fingo de första tapeterna hem gamla jag tyckte de voro. Bottenfärgen var gul o så var den infärdt något i blått som föreställde blomsterkransar med blommor i. Far o Mor satte själva upp dem. Somliga rullar hade de fått upp o ner på att blomkransarna voro upp o nervända.

Matar kom också till i min barndom, Mor värde själv p. h. trasmattor, petar namna svart färd, sedan närmast gröna o andra kändes i färger.

Till Högtiderna hade man linne dukar på bordet, drällorär, bart vita men rutiga, senare börjades med damastdukar.

Luf. 49.

Möblerna var ornamental o skrudade, liksom golvet, varje
lördag med en bärviska, pand o päpa. "Kampradallan"
hängde i taket. I höket var öppen spis, valvet över denna
vithalkades till julen. Från spisen gick värmen genom
väggen till "utläggaren" som gav stugvärmen. Utläggaren
hade tre gjutna jernsidor. (Fjärde sidan var spisväggen.)
Jernsidorna hade mönster, vanligast bibl. figurer, Adam o Eva^o.
På somliga ngnar hade man ovanpå ngnen ett murat
rätt, der stod vanligen kaffschitten till värmen.

I min barndom, för ca. 70 år sedan, var jag
på besök en gång hos mina Moris föräldrar i Brunnsby socken.
Der låg de på golvet i halm om julnatten, annars i sängen
övern i halm. Sedan kom var som de stoppade halmen i.
Halmkruona hängde i taket, den var hätt virad, med ljus i
röda band, som på julbocken hängde ned.

Belysningen var Tranlampor. Den hängde i taket. På olika ställen voro inslagna spik, på dessa var stältrads-
brokar som lamporn hängde på. Vid tillfällen då mera
ljus behövdes t. ex när man hade byskräddaren, eller skomaka-
ren hade man stearinljus till hjälp. Sedan kom fotograflampor;
o det var ju farligt på stället som hade fot. lampor.

Truckblommor hade man i fönstren det var mestadels
myrten o "blodsdroppe". Man planterade ett myrtenträd
för varje dotter som föddes, ty då blev det till brudkransen.
En gammal folksägelse var: att man icke skulle tagna av myr-
tentvädet till lik, ty då troddes det att trädet skulle komma
"gick bort". Uppåt landet här man haft "krösenaris" till
brudkransar.

Bladkransar i taket vid julstid kan jag inte minnas
ha sett i min tid o tror inte heller det varit i min fars.

Wäggsprydnaderna bestod mest i porträtt öfver Svenska
Kungar.

Så länge jag kan minnas tillbaka har
Prestavering & Prestares förekomst på denna orten.

Med prestares menar man de florbekända stängerna
och, presterande, de som bära dem. Brukas vid varje
begravning. Som presterande brukar fungera, en prästling,
en vän till den avlidne, eller granne. I den gamla byn
Högans lude & verkade för en del år sedan, en Skolläre
Joh. Holm. Han var byns, allt i allra, sätte upp skrifvelser,
gjorde bontredningar, m. m. Han var självskriven på alla
begravningar & han presterade också. De både presterande
gång ^{gå} vid sidan om varandra före liket. De brukade förr
stå under hela akten. I kyrkan har en ändring på senare
tider skett i så fall, att stolar äro framsatta, så att när
gamla pers. presterare finnes möjlighet för dem att vila.
När de tre stolarna kastas på stå de förstas, liksom de
övrige deltagarna i processjonen. De prest. behålla de höga
hattarna på, utom i sistnämnda fall och när Fader vår,
& Wälsign. läses. Stängerna hålles, eller bäres, vanligen

Sef. 60

vitande på överarmen, eller armvecket, något bafat lutande
Wänster presterevencende håller sin vanligen på vänstra o höger p.
på högra armen; dock är detta ingen allmängiltig regel.

De florbekängda slängerna sänkas icke över graven, detta
brukas endast med förrings fanor.

En ped som föve var vanlig, men nu bortlagd, var att
pryda de anhörigas gravar med perlkransar, svarta o vita
pärlor; man tog in dem på hösten för att de inte skulle
taga skada. Rörbergarna hade sina hängande på väggen
om vintern för att äta lägga ut dem om våren. Det var
innan det blev ped att smycka gravarna med blommor.

Efter vad Hufvudtämstaren Filip Carlsson i Wäsby
berättar har det även varit begrav. i Wäsby då inga Presta-
rerande varit med, detta dock mycket påddan, och berott
på att de manliga deltagarna icke ristte till mer än
bära liket. De övriga varo kvinnor och barn.

Wad jag kan minnas var att när man var liken på vår famns unge Prestare; men två personer gingo före bären, utom stavar; fyra män bar bären, med fyra andra som avlösning när de första bärena blevo trötta.

Ripwagn kom till Wäsby år 1859. (Uppteckningens anmärkning.)

Före bjöd man ju inte med att skicka omkring kort; En person gick omkring i stället & bjöd muntligt de som skulle komma; denne kallades för "likbjudare".

Både vid Barndop & Högbrötning var det gilla hos de mera besutna. I båda fallen bjöds risgröt garnerad med kamel. Gröten såg på tempat.

Det var nog med waggardningen på gillena, & ett fastligt krusande. två karlar måste bohosta. asa gästerna till deras platter. Hans Anderssons i Arnakärr Tammar gjorde vid ett sådant tillfälle så starkt motstånd, att hon släppte en fjärtl. Sedan blev hon lätt i benen.

Av wagnen att döma kan man förstå att det måste vara öfver ett hundra år sedan sådant krusande förekom. Uppt. ann.

Berättat
av Fru Lybeck.